

Statutární město Liberec – odbor strategického rozvoje a dotací

Zápis

z akce „Kulatý stůl – Ověření aktualizace strategie“

konané dne 6. června 2012 v zasedací místnosti č. 11 budovy Radnice

Přítomni :

RNDr. Jan Vozáb, PhD - Berman Group - služby ekonomického rozvoje, s.r.o., Ing. Luděk Tesarčík - LK, Mgr. Ivana Ptáčková – LK, Ing. Jaroslav Morávek – zastupitel SML, Mgr. Květa Morávková – zastupitelka SML, Ing. Hana Polmová – Úřad práce Liberec, Ing. Lubor Franců – SML odbor HA, Ing. Barbara Vítková – SML, man. kvality, RNDr. Zdeněk Kadlas – ARR spol. s r.o., Ing. Martin Čech – SML, odbor SR, Ing. Petr Kolomazník – SML, odbor HA, Lukáš Martin–SML, náměstek primátorky, Ing. Jiří Rutkovský – SML, náměstek primátorky, Ing. Jaroslav Zámečník – ERN Nisa, Ing. Jiří Lauerman - LB plán, s.r.o., Ing. Dana Štefanová - SML, odbor SR, Dagmar Salomonová – SML, odbor SR.

Důvod setkání :

Statutární město Liberec připravuje aktualizaci strategického plánu. Jedním z prvních kroků je snaha města ověřit si formou diskuze s přizvanými odborníky jejich názor na potřebnost aktualizace strategického plánu, ale současně i na okruh otázek s aktualizací strategického plánu města přímo související (např. jakých změn chce město dosáhnout a jak, dlouhodobé záměry a jejich naplnění, návratnost vynaložených zdrojů, cíle projektu a analýza cílových skupin, komunikační zdroje, ale i analýza chyb a nedostatků minulých strategických dokumentů, SWOT...).

Přítomné přivítal náměstek primátorky města, pan Lukáš Martin. Ve svém vystoupení se vrátil k již dříve zpracovaným strategickým plánům a k současnému rozhodnutí rady města podpořit práci na jeho aktualizaci zřízením „komise pro rozvoj a strategické plánování“ (politicko-řídící orgán rady města v této věci).

Moderátorem „kulatého stolu“ byl RNDr. Jan Vozáb, PhD ze společnosti Berman Group - služby ekonomického rozvoje, s.r.o., Společnost vystupovala při první strategii schválené v roce 2002 jako expert a u aktualizace strategie schválené v roce 2007 pouze vypracovávala socioekonomickou analýzu a průzkum podnikatelského prostředí.

Následovalo představení všech přítomných.

RNDr. Vozáb ve svém úvodním slovu poukázal na to, co nás čeká v budoucím období v souvislosti se zveřejněním balíčku nových nařízení Evropské komise, které budou po projednání a schválení tvořit rámec kohezní politiky pro období 2014 – 2020. Jisté je, že v tomto období se již bude rozsah a šíře financování ze strukturálních fondů EU hodně omezovat. Strategické plány pro období po roce 2014 tak budou muset na tuto skutečnost reagovat.

POZN.

Počet operačních programů zřejmě bude redukován, bude méně prostředků a také nebude tak široké využití - zaměření. Současně čerpání fondů bude za podmínkováno - např. na infrastrukturu silnic se bude moci čerpat po vypracování Plánu udržitelné mobility, nebo budeme muset splnit určité procento „měkkých projektů“ na vzdělávání a inovace, atd. Zatím se ještě diskutuje o tom, že bude společný regionální operační program místo 7 ROP.

Moderátor zdůraznil, že strategické plánování má smysl jen tehdy, pokud bude **mít podporu vedení města** (ideálně zapojením vedení města přímo do tvorby strategického plánu), nutnost vědomí shody na změnách včetně vůle k jejich realizaci a participace občanské veřejnosti (spolupráce v rámci jednotlivých pracovních skupin).

Hlavním nositelem a koordinátorem však musí být vždy město.

Tematický diskusní celek „Potřebuje město Liberec aktualizovat strategický plán“ byl promítnut do čtyř následujících bodů :

1. K čemu má strategický plán sloužit - změny a jaké
2. K čemu má strategický plán městu sloužit - chce Liberec dosáhnout (zásadních) změn
3. Pro koho se strategický plán dělá
4. Kdo by se měl na přípravě strategického plánu podílet – kdy a jak by měl být realizován

ad 1. K čemu má strategický plán sloužit - změny a jaké

V diskuzi byly zmíněny oba zpracované předchozí strategické plány, kdy zejména druhý strategický plán neřešil konkrétní projekty, které pak byly specifikovány až v jednotlivých integrovaných plánech. Shoda přítomných, že **strategický plán je nutné revidovat, ale s ohledem na finance města**. Názor, že se podařilo realizovat pouze zlomek městských projektů a že **výsledný výběr se odvíjel spíše nahodile**, hlavně od dostupnosti finančních zdrojů. Stávající strategický plán je nutné, vzhledem k tomu, že se **průběžně neaktualizoval**, nejdříve **vyhodnotit**, je nutné ověřit výstupy a stanovit startovací čáru.

Strategický plán musí aktualizovat vše i témata, kterým je potřeba věnovat pozornost, říci, co se dělat bude a co ne. Konstatování, že **stanovené priority se mění v souvislosti se změnou politiky a změnou financí**. Do přípravy je nutné **více zapojit vedení města**, které nyní s dokumentem nepracuje a to i z toho důvodu, že jej nezná.

Závěr : Aktualizace strategického plánu města ano - strategický plán tak, jak je nyní nastaven, je příliš široký a v tomto rozsahu se nedá realizovat. Městu **chybí střednědobý plán** konkrétních projektů. Je potřeba, aby strategický plán byl zacílený, aby v něm byly strategické volby. Současně pak musí být časový, finanční. Nutné je provést **finanční a rizikovou analýzu města, analýzu zdrojů, závazků a stanovení priorit**, co si město může dovolit. Nezbytné je zapojení vedení města do aktualizace od samého počátku a včetně vytvoření podmínek pro práci na aktualizaci strategického plánu, tj. finanční zajištění, **týmové, administrativně-technické kapacity**,....

ad 2. K čemu má strategický plán městu sloužit - chce Liberec dosáhnout (zásadních) změn

Aktualizace strategického plánu je dle účastníků kulatého stolu i otázkou rozhodnutí, zda má být strategický plán spíše nástrojem změny nebo ochranou majetku a současně nutnosti říci

proč a na co navazuje. Názor, že strategický plán uvažuje v souvislostech a nikoliv ad hoc, proto nevadí, pokud je široký, protože pomáhá naplňovat vize města, problémem však je **umět se strategickým plánem pracovat** – opětovně kladen důraz na důležitost **komunikační strategie** – již na přípravu je nutné pozvat odborníky, účastníky minulých procesů, náměstky SML + organizace na území města.

Doporučení rozpracovat strategický plán na období 2014 – 2020 a současně zpracovat střednědobý akční plán na např. volební období 4 let, který budou provázán jednak s finančním výhledem a současně s územním plánem města (ctít územní limity).

Informace o **anketní akci „10 P – 10 největších problémů města očima veřejnosti“**, kterou byli občané města osloveni a která je těsně před vyhodnocením.

ad 3. Pro koho se strategický plán dělá

Shoda účastníků kulatého stolu, že pokud má dojít k nalezení široké shody na dalším vývoji města, odhalení jeho slabin i předností, je nutné **zapojit do procesu aktualizace strategického plánu všechny politické strany, tj. i opozici s cílem dosažení konsensu, dále všech významných partnerů města (vzdělávacích institucí, rozvojových agentur, OHK a KHK, KHS, Kraje, ERN, NNO, podnikatele, živnostníky včetně participace občanské veřejnosti („dohoda hráčů, kteří mají nějaké zdroje + dohoda dalších partnerů“)**

ad 4. Kdo by se měl na přípravě strategického plánu podílet – kdy a jak by měl být realizován

Podmínkou úspěšné aktualizace je, aby se jí **aktivně zúčastnilo i vedení města a jak její přípravu, tak i její plnění** vzalo na sebe jako závazek.

Zastupitelka Mgr. Morávková doporučila, aby se „kulaté stoly“ nahrávaly a zveřejňovaly na webových stránkách města.

Ing. Štefanová přítomné informovala o dosavadních krocích a předpokládaném harmonogramu dalšího postupu :

- Dnem 1.1.2012 vznikl nový odbor strategického rozvoje a dotací, jehož součástí je i **samostatné oddělení rozvojové koncepce, které bude správcem strategie**. Oddělení je zatím o dvou lidech s předpokladem přijetí ještě jednoho pracovníka.
- Rada města schválila **zřízení „komise pro rozvoj a strategické plánování“** a v současné době byly osloveny všechny politické kluby, aby předložily návrhy svých zástupců – členů do této nově zřízené komise. **Po jmenování členů komise radou města, bude následovat jednak jejich proškolení a dále vytvoření jednotlivých pracovních skupin.**
- V přípravě je **žádost o poskytnutí dotace z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost na „Aplikace strategického plánování, řízení a monitorování a tvorbu střednědobého akčního plánu rozvoje města“**. Výsledek, zda dotaci dostaneme, se dozvíme koncem roku, do té doby veškeré výdaje spojené s aktualizací jsou neuznatelné a hradí se z rozpočtu města. Bylo na to v rozpočtové změně schváleno 1 mil Kč.

- Poptali jsme „Návrh komunikační strategie“ jehož součástí budou jednotlivé kroky kdy, co, jakým způsobem, komu sdělit a jak získat zpětné vazby, aby byla zapojena co nejvíce veřejnost jak laická, tak odborná. Očekáváme soustavné úsilí vytvářet a udržovat kladné vztahy a porozumění mezi realizačním týmem, úřadem, politiky, aktéry a veřejností.
- Vlastní realizace aktualizace bude probíhat:
  - Příprava do konce roku 2012 (monitoring projektů realizovaných na území města od 1.1.2008 do 31.12.2011, které naplňují strategii-vyhodnocení naplnění strategie schválené v roce 2007, kulaté stoly na jednotlivé strategické oblasti, návrh komunikační strategie, pořízení dat pro ověření plnění monitorovacích ukazatelů SP a pro analytické práce pro aktualizaci, školení komise a pracovních skupin založených pro jednotlivé strategické cíle, atd.)
  - Realizace aktualizace 2013 – 2014-max. 6/2015
- Proběhla informace o projektu MF ČR – Metodika veřejných strategií, jehož cílem je sjednotit metodiku strategií, aby se daly porovnávat. www.verejne-strategie.cz
Současně proběhla informace o projektu MMR – Databáze veřejných strategií, kde již dnes je mnoho strategií na úrovni EU, státu, krajů i měst. <http://databaze-strategie.cz>
- V roce 2011 proběhlo sčítání SLDB, takže by měl být k dispozici aktuální odraz „liberecké společnosti a kvality života zde v Liberci“ ve statistických datech.

Ing. Ptáčková, KU LK - pozvala přítomné na první kolo jednání ve věci **aktualizace základních strategických dokumentů** kraje, kterými jsou Strategie rozvoje Libereckého kraje a Program rozvoje Libereckého kraje. Cílem obou dokumentů je nastavit na nové plánovací období strategické cíle, opatření a aktivity, které bude Liberecký kraj v novém období podporovat.

Jednání se uskuteční dne **25.6.2012 od 15,00 hod** v multimedialním sále, 3. patro budovy Krajského úřad Libereckého kraje.

Zapsala: D. Salomonová, oddělení rozvojové koncepce odboru strategického rozvoje a dotací

Závěry kulatého stolu „Ověření potřebnosti aktualizace strategie“:

- 1. Nedostatky minulých strategií:**
- 2. Změny, které chceme dosáhnout**
- 3. Cílové skupiny a aktéři**
- 4. Cíle projektu**
- 5. Potřebnost aktualizace**
- 6. Komunikační strategie**

Ad1) Nedostatky minulých strategií

- chybí trvalé odhadláni připravovat, realizovat a vyhodnocovat (implementovat) strategie vedením města
- neochota zabývat se strategií úředníky zodpovědnými za danou strategickou oblast, chybí motivace, chybí porozumění
- byly stanoveny vize, cíle, opatření bez výchozích a cílových hodnot monitorovacích ukazatelů
- neprováděl se monitoring plnění strategií
- byly stanoveny vize, cíle, opatření bez návaznosti na zdroje, rozpočet města, bez stanovení odpovědnosti za realizaci
- nebyly vytvořeny organizační struktury a dostatek lidských zdrojů na SML pro správu strategie
- špatná komunikace strategie
- slabší úroveň analytické části jako výchozí startovací situace pro nastavení strategie

Ad2) Změny, kterých chceme dosáhnout

- zapojení vedení města do strategie, zapojení úřadu a jeho top manažerů- vznik tzv. pracovního týmu strategie napříč úřadem a spol. založ. a zříz. městem
- zjištění výchozích podmínek- aktualizace profilu města v datech pro analýzy i pro následný monitoring
- kvalitnější analýza strategických oblastí pro stanovení strategických cílů pro další období a především analýza rizik!
- zpracování aktualizace strategie v duchu projektu- tedy propojit se zavedením projektového a procesního řízení spolufinancovaného a realizovaného 2011 – 2012 také z OPLZZ
- samostatná kapitola strategie bude - zdroje na realizaci, požadavky na rozpočet a propojení s rozpočtovým výhledem a jednotlivými rozpočty
- podle návrhu komunikační strategie budeme důsledně komunikovat po celou dobu přípravy i realizace, vytvoříme nástroje (databáze námětu, databáze projektů, informační web systém strategie a projektů....), širší zapojení veřejnosti do spolurozhodování

- zapracujeme do strategie Metodiku veřejných strategií MF ČR a zveřejníme strategie na Databázi veřejných strategií MMR
- zapracujeme do strategie principy udržitelného rozvoje
- průběžně budeme školit v metodice strategie a nových nástrojích strategie

Ad 3) Cílové skupiny a aktéři

- občané, veřejnost- obyvatelé, návštěvníci, podnikatelé, živnostníci
- političtí představitelé, vedení radnice, úřad, úředníci, zaměstnanci městských společností (příspěvkových i s.r.o. a a.s.)
- instituce jako Liberecký kraj, ERN Nisa, Okresní a Krajská hospodářská komora, podnikatelské svazy
- odborná veřejnost
- podnikatelé, živnostníci, finanční ústavy
- zástupci zájmových skupin, osadních výborů, asociací

Ad4) Cíle projektu

SP je nástroj k uskutečnění vize, nástroj k řízení udržitelného rozvoje, dohoda mezi aktéry rozvoje

Globální cíl:

Kvalita života ve městě

hlavní cíle:

- spojení výchozí situace města (ověřená důkladnou analýzou objektivních i subjektivních dat o městě ve všech oblastech, rizikovou analýzou, nalezení slabých a silných stránek, hrozeb i příležitostí daných změnou externího i vnitřního prostředí města) při důrazu na prognózy budoucích trendů s určitou cílovou situací v dlouhodobém horizontu- tzv. **aktualizace strategie 2014 – 2020**
- **střednědobý dokument – tzv. akční plán rozvoje města 2015 – 2017 a 2018 – 2020**
- **implementace strategického řízení projektů v souladu s rozpočtem a rozpočtovým výhledem**
- **kvalitní, efektivní a cílenější veřejné služby**

specifické cíle:

- aplikace strategického řízení
- aplikace finančního řízení
- plánování investic v souladu se strategií a akčními plány
- zapojení veřejnosti do spolurozhodování
- zavést inovace do strategie
- vytvořit stabilní tým strategie z hlavních aktérů ve městě na principu partnerství

Ad 5) Potřebnost aktualizace

- zastupitelstvo města chce aktualizaci strategie, rada proto schválila založení politicko-řídícího orgánu města – Komise pro rozvoj a strategické plánování
- změna východisek na úrovni EU, státu, LK i města
  - nové plánovací období EU 2014 + a Strategie 2020
  - aktualizace základních strategických dokumentů ČR a LK
- ekonomická situace- všeobecná krize
- neznámě přesně aktuální výchozí stav – nevíme, jak jsme splnili které cíle
- změny ve vedení znamenají jiné priority- nutno pracovat s tímto
- méně zdrojů (EU, státu, města i dalších aktérů rozvoje ve městě)
- zapracovat udržitelný rozvoj
- soulad strategie a ÚP, soulad IPRM a soulad oborových strategií (CR, odpadové hospodářství, rozvoj vzdělávání, udržitelná mobilita, bezbariérový Liberec...), na novém územním plánu se již pracuje, je potřeba sladit ÚP a SP
- zavedení systému monitoringu, aktualizace, změn v procesu SP
- větší propojení na EU, státní, krajské, ERN strategie, větší propojení na strategie oborové
- strategie současně platná je příliš široká, v celém rozsahu je zřejmě nerealizovatelná, je nutné pracovat s dostupnými lidskými zdroji, financemi, kapacitami- nastavit rámec realizace po všech stránkách
- město musí být leader strategie, vedení se musí aktivně zapojit

Ad 6) Komunikační strategie

Jedním z nedostatků minulých procesů bylo, že nebyla důsledně navržena a realizována komunikační strategie celého procesu.

Předpokládáme založení pracovní skupiny pro komunikaci strategie a jmenování mluvčího strategie (návrh počtu členů - 3?)

Předpoklad trvání komunikační kampaně:

- V přípravě - 7 – 12/2012
- V realizaci – 1/2012 – 3/2015 (včetně vyhodnocení kampaně)

Co očekáváme od kampaně?

- Plánované soustavné úsilí vytvářet a udržovat kladné vztahy a porozumění mezi realizačním týmem, úřadem, politiky a veřejností.
- zvýšit povědomí veřejnosti o procesu strategického plánování rozvoje města a získat včas zpětné vazby k aktualizaci.

Základní cíle:

- Zajištění rovného přístupu k informacím pro všechny ve srozumitelné, transparentní a přehledné podobě.

- Zajistit co nejširší informovanost pro všechny ve strukturované podobě dle cílových skupin (veřejnost, podnikatelé, politická reprezentace města, kraje, neziskový sektor, městem založené a zřízené organizace..)
- Zvýšit zájem občanů o ekonomický, sociální a územní rozvoj SML a k tomu využít efektivním způsobem nástroje, které nabízí nejen IT, ale moderní nástroje komunikace
- Systematickým poskytováním informací zvýšit zájem o spolurozhodování o budoucnosti města (vtáhnout veřejnost do spolurozhodování o budoucnosti města)
- Nastavit pravidelný kontakt s veřejností, médií, s odborníky, podnikateli, neziskovým sektorem a nastavit komunikaci o strategii v rámci úřadu a orgánů města
- V konečném důsledku je třeba, aby veřejnost porozuměla důvodům, činnostem a výsledkům, jichž bylo díky dlouhodobému plánování dosaženo. Je třeba přesvědčit veřejnost, že tato problematika se jí bezprostředně dotýká a ovlivní život každého občana i návštěvníka města.

Body komunikační strategie

- Identifikace cílových skupin, zainteresovaných stran
- Formulace klíčových sdělení- tak, aby tomu všichni rozuměli
- Správná volba komunikačních nástrojů a jejich četnost ve vhodné době a možná i sektorová sdělení podle cílových skupin (s médií, s odbornou veřejností, s veřejností, mezi úředníky, s politiky a s komisemi a výbory města..)
- Rozpočet realizace komunikační strategie
- Kompletní mediální plán
- Harmonogram
- Vyhodnocení komunikačních nástrojů, zpětné vazby
- Kreativnost
- Grafickou identitu

Předpokládáme využití místních médií (tisk, rozhlas, možná i kabelová TV)

- Tiskové zprávy, kulaté stoly, tematické akce, workshopy, jednání komise a pracovních skupin
- Předpokládáme tištěné brožury, letáky, možná i informační memoranda, semináře, školení, schůzky, newsletter?
- Web stránka pro strategii, veřejná setkání a veřejná projednávání, schůzky pracovních skupin, schůzky politických klubů, schůzky Komise pro rozvoj a strategické plánování, informace do RM a ZM včetně prezentace, návštěvy firem (průzkum podnikatelského prostředí), osobní rozhovory a přímý marketing, inzerce v MHD, využití sociálních sítí ?.....
- Každá strategie se musí vyhodnocovat tzv. **procesem SEA** – hodnocení strategie z hlediska vlivu na ŽP – daný proces projednávání s veřejností

Závěry zpracovala: Ing. Dana Štefanová, oddělení rozvojové koncepce odboru strategického rozvoje a dotací

Zápis vč. závěrů ověřil : Lukáš Martin, náměstek primátorky města